

Den 14. oktober 2010 besvarede jeg spørgsmål 13 fra udvalget, stillet efter ønske fra Per Clausen. Dette svar viste sig at indeholde en fejl, fordi det efterfølgende er konstateret, at Frøstruplejren er et område til støjfølsom arealanvendelse.

Så snart fejlen blev konstateret, sørgede jeg straks for at gøre opmærksom på det – og dermed starte på at rette op på den. Den 17. november 2010 oversendte jeg således en berigtigelse af besvarelsen af spørgsmål 13 til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Det fremgår af brevet til udvalget, at der ved udarbejdelsen af VVM-redegørelsen i 2009 er sket en fejl i forståelsen af hvilke støjgrænser, der gælder for Frøstruplejren og Hjardemål by.

Jeg har selvfølgelig også personligt et stort ønske om at få mere præcist belyst, hvordan fejlen er opstået.

Jeg har derfor bedt min departementschef om en redegørelse, der beskriver forløbet og kaster lys over,

hvordan fejlen kan ske. Jeg vil gerne vide, hvordan fejlen er opstået, og hvordan en lignende situation kan undgås i fremtiden.

Det er selvfølgelig kritisabelt, at der i sin tid er begået en sådan fejl. Det er en fejl, som er opstået i forbindelse med udarbejdelsen af VVM-redegørelsen, men som en ansvarlig minister skal jeg være den første til at arbejde på at sikre, at den bliver rettet.

Lad mig derfor slå fast: vindmøllebekendtgørelsen, der regulerer støj fra vindmøller, skal overholdes. Det følger af loven.

Vindmølleindustrien og Risø DTU har vurderet, hvor meget vindmøllerne i testcentret har behov for at kunne støje, for at testcentret kan opfylde behovet for afprøvning af forskellige typer fremtidige møller.

De eksisterende produktionsmøller ved Hjørdemål og Frøstrup bidrager til den samlede støj, som boligerne i Hjørdemål og Frøstrupvejren vil blive

udsat for, når testcenteret etableres. Beregninger viser, at den samlede støj fra alle de eksisterende produktionsmøller allerede i dag er så høj, at testcentret ikke kan støje en eneste dB, uden at støjgrænserne for boligområder overskrides.

Jeg ser derfor kun én løsning for at overholde vindmøllebekendtgørelsens støjregler, nemlig at støjen fra de eksisterende møller i området reduceres.

Det indebærer, at nogle af de ca. 10 år gamle produktionsmøller skal fjernes. Beregninger viser, at der skal nedtages 3 møller ved Frøstruplejren og 2 møller ved Hjardemål. Dette sikrer, at støjen fra møllerne, herunder møllerne i testcenteret, samlet set kan overholde vindmøllebekendtgørelsens støjregler.

Når jeg kun ser den løsning, er det fordi, at det er afgørende for mig ikke at ekspropriere flere menneskers hjem, når det kan lade sig gøre at løse problemet ved at ekspropriere fem 10 år gamle vindmøller.

Jeg er i dialog med forligskredsen bag Østerild-aftalen med henblik på at fremsætte et lovforslag.

Lovforslaget skal sikre, at Vindmøllebekendtgørelsens støjgrænser kan overholdes for boligerne i Hjardemål by og Frøstruplejren, når vindmøllerne i testcenteret tages i brug. Det sker ved at bede Folketinget om hjemmel til at ekspropriere det nødvendige antal produktionsmøller for at realisere testcentret. Der skal samtidig udarbejdes en supplerende VVM-redegørelse, udelukkende om støj.

Spørgsmål AØ:

Vil ministeren tage initiativ til en uvildig undersøgelse af, hvordan det kan gå til, at miljøministeren fører Folketinget bag lyset og gennemfører en anlægslov, som er direkte ulovlig?

Svar:

Vi har opdaget en meget uheldig sagsbehandlingsfejl, og det beklager jeg dybt. Ingen i mit

ministerium er i tvivl om, hvor uacceptabelt jeg synes, det er.

Da der blev sæt tvivl om forståelsen af Vindmøllebekendtgørelsens støjgrænser, gik By- og Landskabsstyrelsen i dialog med Kammeradvokaten for at vurdere, om der var tale om en fejl, og i givet fald hvordan, der kan rettes op på fejlen.

Kammeradvokaten vurderede, at der er tale om en fejl, og at det er nødvendigt med en lovændring for at rette op på fejlen, førend projektet kan gennemføres.

Det orienterede jeg straks forligskredsen om, ligesom Miljøministeriet bad Kommissarius ved Statens Ekspropriationer i Jylland om at aflyse borgermødet, som skulle have startet ekspropriationsforretningen i medfør af den gældende lov, fordi der nu er en mangel i det retlige grundlag for at gennemføre centeret.

Derfor påbegyndes ekspropriationsforretningen ikke, før det retlige grundlag er etableret, dvs. når ændringsloven er vedtaget, og den samlede beslutning om etablering af et nationalt testcenter ved Østerild er tilvejebragt.

Desuden orienterede jeg, som allerede nævnt, Folketinget om fejlen i et brev af 17. november 2010 vedrørende min besvarelse af 14. oktober 2010 af alm. del spørgsmål 13.

Jeg mener at have gjort det eneste rigtige i denne uheldige situation: åbent og ærligt lagt frem for alle, at der i efteråret 2009 er begået en fejl i VVM-redegørelsen, som lå til grund for loven. Jeg har samtidig vist en vej til at rette op på denne fejl. Det kræver en lovændring, før anlægsprojektet kan gennemføres.

Hvis vi blot var kørt videre uden at slå alarm og gøre noget, så var Folketinget blevet ført bag lyset. Det er ikke sket. Jeg har handlet aktivt og inddragende i

forhold til henholdsvis forligspartier og Folketing, så snart det var mig muligt.

Jeg erkender sagsbehandlings-fejlen og konsekvenserne heraf og erkender, at det kræver en lovændring at komme videre i projektet. Men det er ikke en sag, som kræver en uvildig undersøgelse.

Jeg vil gerne gentage, at jeg har bedt min departementschef om en redegørelse.

Spørgsmål AA:

Vil ministeren oplyse, om hun kan garantere, at der ikke er yderligere fejl og mangler i VVM-redegørelsen for Det nationale testcenter for vindmøller ved Østerild, som gør, at der kan sås tvivl om beslutningen om at opføre dette testcenter?

Svar:

Nej, jeg kan naturligvis ikke sidde her og udstede garantier.

VVM-redegørelsen er udarbejdet af Miljøministeriet med konsulentfirmaet Birk Nielsen som hovedrådgiver.

I foråret havde vi en tæt gennemgang af VVM-redegørelsens naturdel, hvor vi også havde Kammeradvokaten inde og vurdere redegørelsen i forhold til både VVM- og naturdirektiverne.

Danmarks Miljøundersøgelser har endvidere bidraget til implementeringsplanen, hvor afværgeforanstaltningerne nøje gennemgås, så jeg mener, at vi samlet set har fået vendt spørgsmålene der.

Nu udarbejder Miljøministeriet en supplerende VVM-redegørelse med fokus på støj og konsekvenserne af forslaget om at ekspropriere de eksisterende produktionsmøller. Miljøministeriet har bedt konsulentfirmaet Cowi om at kvalitetssikre den supplerende VVM-redegørelse, så den får en kritisk gennemgang.

Til slut vil jeg pointere, at Danmark har brug for et nationalt testcenter for store vindmøller.

Det er vigtigt at bevare Danmarks førerposition på verdensplan, når det gælder udvikling og produktion af vindmøller. Samtidig er det målet, at Danmark på sigt skal blive uafhængig af fossile brændsler.

Vi må gøre, hvad vi kan for at undgå, at vindmølleindustrien taber terræn på verdensplan. Og en væsentlig brik er det nationale testcenter i Østerild.

Fra: Kurt Bardeleben
Sendt: 21. september 2010 01:29
Til: 'Jakob Buhl Vestergaard'; Janne Vejlesby
Cc: Ditte Lauritzen
Emne: SV: DTU og Østerild
Prioritet: Høj

Kære Jacob

Det er jo en vanskelig situation, når en hel og en halv-statslig institution slås om, hvem der skal hænge på "tabet", hvis det projekt, som man i fællesskab har fået etableret endda ved lov -, viser sig at være uigennemførligt eller forsinkes grundet EU- miljøreglerne.

Jeg kan ikke frigøre mig fra Peters pointe, om at det jo er Staten, der har taget sig af VVM-delen og derfor med en vis ret kan siges at måtte stå på mål for, at vi ikke støder på problemer i forhold til EU's miljøregler.

Mit udgangspunkt er, at alle vel arbejder ud fra en tese om, at projektet, herunder i relation til EU's miljøregler, er lovligt. Og hvis der er grund til at befrygte problemer fra Kommissionen, bør man vel adressere disse evt. ved at gennemføre de nødvendige afklarende møder med Kommissionen. Vi har ikke herfra været involveret i den EU-miljøretlige side af projektet, hvorfor jeg i sagens natur ikke kan udtale mig nærmere om risikoen for, at Kommissionen måtte se problemer af mere alvorlig karakter. Men vi påtager os gerne en nærmere granskning også af denne side af projektet.

Mit forslag lige nu kunne være, at vi slet ikke regulerer risikoen forbundet med EU's miljøregler direkte, men blot foretager en henvisning til Dansk rets almindelige erstatningsregler, hvilket vel næppe fordrer særskilt bevilling fra Finansudvalget. Men så må Finansministeriet også være klar på, at en økonomiske bet meget vel kan havne hos Staten, hvis der viser sig at være hos Staten, der er begået fejl eller overtrædelser af EU- retlige regler, og dette påfører sagens parter økonomiske tab, f.eks. som følge af forsinkelse.

Ring gerne til mig fra morgenstunden indtil kl. 09:15.

Med venlig hilsen

Kurt Bardeleben
Partner, Advokat (H)

Direkte +45 72 30 73 77

Mobil +45 21 46 67 10

kb@kammeradvokaten.dk
www.kammeradvokaten.dk

Kammeradvokaten
Advokatfirmaet Poul Schmith

Fra: Jakob Buhl Vestergaard [mailto:JBV@fm.dk]
Sendt: 20. september 2010 20:12
Til: Kurt Bardeleben; Janne Vejlesby
Cc: Ditte Lauritzen
Emne: VS: DTU og Østerild

Kære Kurt og Janne

Som I kan se nedenfor er vi ikke helt i mål med DTU. Jeg har givet en ret bastant afvisning af at 1) DTU kræver kompensation i tilfælde af deres egen misligholdelse og 2) krav om ikke at påtage sig risikoen i

tilfælde af, at EU-retten måtte stoppe projektet, jf. forbehold i lejeaftalens pkt. 23.

Fsva. 1) har vi alligevel indarbejdet imødekommelse i vedlagte. Hører gerne eventuelle bemærkninger til den konkrete udformning.

Fsva. 2) har vi svært ved at se mulighederne. Vi har ikke hjemmel fra finansudvalget til at påtage os risikoen. Vil dog gerne hører jeres syn på sagen og jeres læsning af, hvad industrien har ret til (og som DTU dermed også har berettiget forventning om). Som jeg umiddelbart ser kontrakterne står industrien og DTU til at dele et eventuelt tab i form af udgifter, som måtte være afholdt på det tidspunkt, hvor en EU-sag måtte "lukke" projektet. Eller kan industrien gøre erstatningskrav gældende overfor staten, som også bør gælde DTU? Kan I se andre vinkler som jeg kan bruge til at "overtale" Peter?

Mvh Jakob

Fra: Jakob Buhl Vestergaard
Sendt: 20. september 2010 15:56
Til: 'Jensen, Peter Hjuler'
Emne: SV: DTU og Østerild

Kære Peter

Fsva. 1-3 regner jeg med, at vi finder en løsning. MIM leverer betalingsbetingelser snarest og på mødet i morgen drøftes skovfældningspris.

Fsva. pkt. 4 og 5 kan jeg ikke tilbyde mere.

Pkt. 4: Vi har strukket os så langt vi kan ift. misligholdelse. Vi er statslige parter og kan slet ikke forestille os, at I skulle misligholde. I givet fald har staten et problem! Det må vi i givet fald håndtere til den tid. Den primære "pris" ved misligholdelse kan være politisk. Det kan vi ikke skrive os ud af. Synes derfor at løsningen om lægge op til en drøftelse er det bedste vi kan gøre.

Pkt. 5: MIM leverer snarest notat om den juridiske situation ift. miljøsagsanlæg. Vi kan ikke tilbyde mere, da vi ikke har mandat. Måtte der mod forventning opstå problemer, vil løsningsmodeller utvivlsomt blive drøftet.

Hvis du fastholder problemer med disse punkter, vil jeg forelægge dette op i mit hus. Det kan betyde, at der tages kontakt til DTU på et højere niveau.

Vil meget gerne høre en hurtig reaktion fra dig.

Mvh Jakob

Fra: Jensen, Peter Hjuler [mailto:peje@risoe.dtu.dk]
Sendt: 20. september 2010 15:14
Til: Jakob Buhl Vestergaard
Emne: DTU og Østerild

Kære Jakob

Nu er vi næsten i mål. Der er 3 forhold af forskellig karakter som jeg tror vi er på vej til at finde en løsning på og så er der 2 showstoppere som jeg mener I har nøglen til at løse.

De forhold som jeg mener vi er på vej til at finde løsninger på er:

1. Ændring af tidsplan. Her forventer jeg senere i dag at levere et forslag til ændring af tekst
2. I må rykke for Skov og Naturstyrelsens betalingsbetingelser endnu engang. Her sender

jeg senere i dag DTUs betalingsbetingelser som vi så i første omgang må henvise til indtil SNS finder deres betalingsbetingelser frem og får dem sendt til os.

3. Vedrørende betaling for skovrydning mm. er der måske et møde i morgen og her forventer jeg at der findes en mere "fair" løsning omkring pris for skovrydning mm.

De to udestående punkter er så punkt 4 og 5.

4. Vi mener det er afgørende for godkendelsen i bestyrelsen at vi har ret til forhold til kompensation ved misligholdelse i henhold til de principper der allerede en nævn.
5. Vi mener det er afgørende for godkendelse i bestyrelsen at DTU holdes skadesløs såfremt DTU ikke kan drive teststationen pga. EU regler. Det forekommer ikke rimeligt at Staten ikke lider tab såfremt der er EU regler de forhindrer os fra at drive prøvestationen. Det er staten der har haft ansvaret for de juridiske analyser af vurderinger og det er staten ved Finansministeriet der har truffet de juridiske beslutninger.

Jeg ved ikke hvordan du kan håndtere punkterne 4 og 5.

Vedrørende punkt 4 forstår jeg ikke logikken bag jeres afvisning af vores krav udover en irritation over at der er tale om misligholdelse og det skal koste DTU noget. Er dette tilfældet synes jeg vi skal fastlægge hvad det skal koste i stedet for med en løs formulering ved at henvise til en fremtidig forhandling.

Med hensyn til punkt 5 har jeg overvejet dette punkt meget grundigt og jeg kan ikke se det på nogen måde er fair at DTU skal stå med den abe såfremt at de retslige vurderinger ikke holder. Det er staten via Finansministeriet, Kammeradvokaten og Justitsministeriet der har stået for de juridiske vurdering og DTU har ikke været med i den samlede proces. Ligeledes har DTU ikke modtaget hverken Kammeradvokatens seneste vurderinger og Justitsministeriets vurderinger så det er lidt svært at forstå at set i lyset af at vi ikke har deltaget i den samlede juridiske proces og modtaget notater med juridiske vurderinger, at DTU skal bære det økonomiske ansvar og Staten holdes skadesløs. Såfremt der ligger den store sikkerhed i de juridiske vurderinger Finansministeriet hævder, kan det jo ikke ses på anden måde end at så der det gratis for staten at holde DTU skadesløs.

Jeg er som du måske har hørt i Mexico City til møder, men det reducerer ikke vores muligheder for at komme videre. Jeg er 7 timer bagefter i tid.

Med venlig hilsen

Peter Hjulær

Kammeradvokaten

Vester Farimagsgade 23
DK-1606 København V

Telefon: 33 15 20 10
Telefax: 33 15 61 15

mail@kammeradvokaten.dk
www.kammeradvokaten.dk

Ref.: Stig Grønbæk Jensen
sgj@kammeradvokaten.dk
Direkte: 72 30 73 90
Mobil: 29 25 92 02

Dato: 12. maj 2010
J.nr.: 40-2458 SFS/SGJ/JKA/spe

Via e-mail: kikem@mim.dk

Miljøministeriet

Att.: Kirsten Kemp

Højbro Plads 2

1200 København K

Forslag til lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild

Miljøministeriet har anmodet om min vurdering af konklusionerne i professor dr. jur. Peter Pags notat af 11. maj 2010 vedrørende ovennævnte lovforslag (L 206). Notatet indeholder en vurdering af, om det fremsatte lovforslag er i overensstemmelse med VVM-direktivet, habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet. Notatet behandler seks spørgsmål, og mine bemærkninger nedenfor følger dispositionen i notatet.

Jeg har drøftet notatet med By- og Landskabsstyrelsen på et møde i dag. Det blev på mødet aftalt, at jeg alene vurderer de punkter (spørgsmål), hvor Peter Pagh rejser kritik af det foreliggende lovforslag. Min vurdering omfatter endvidere kun de retlige spørgsmål i notatet, idet jeg ikke har grundlag for at vurdere de planlægningsmæssige, miljø- og naturfaglige skøn i materialet, som ligger til grund for eller er tilvejebragt i forbindelse med behandlingen af lovforslaget.

Det er min sammenfattende vurdering, at Peter Pagh ikke i notatet af 11. maj 2010 har påvist retlige problemer, som ikke vil kunne håndteres inden for rammerne af den igangværende lovgivningsproces.

Til de enkelte punkter (spørgsmål) i Peter Pags notat bemærker jeg følgende:

Ad 1. VVM-direktivet

Peter Pagh konkluderer:

"Den foreliggende VVM-redegørelse må anses for at opfylde de krav til miljøvurdering, som efter EU-Domstolens praksis er betingelsen for, at Folketinget kan anvende undtagelsen i VVM-direktivets artikel 1(5) og vedtage testcentrets etablering ved en lov. Det forudsætter imidlertid, at testcentrets placering, udformning og karakter ikke afviger fra de forudsætninger, der er lagt til grund i VVM-redegørelsen. I forhold til alternative placeringer af testcentret, er det efter min opfattelse tilstrækkeligt, at der alene er foretaget en screening. Hvis Folketinget ønsker at placere testcentret på en anden lokalitet, vil en lov herom først kunne vedtages, når der er gennemført en miljøvurdering af konsekvenserne af denne alternative placering."

Jeg er enig i Peter Pagh's forudsætning for så vidt, at det endeligt vedtagne testcenter inklusive afværgeforanstaltninger ikke må afvige på en sådan måde fra de forudsætninger, der er lagt til grund i VVM-redegørelsen, at der efter VVM-reglerne er krav om tilvejebringelse af en ny VVM-redegørelse. Det er herunder en forudsætning, at de afværgeforanstaltninger, som ikke er nærmere behandlet i den foreliggende VVM-redegørelse, hverken selvstændigt eller sammen med testcenter og andre afværgeforanstaltninger er VVM-pligtige efter reglerne herom.

By- og Landskabsstyrelsen har på mødet i dag oplyst, at styrelsen er opmærksom på og tager højde for denne forudsætning.

Herefter, og på baggrund af Peter Pagh's konklusion i øvrigt, behandler jeg ikke herudover forholdet til VVM-direktivet, jf. opgavebeskrivelsen ovenfor.

Ad 2. EU's beskyttelse af arter og deres levesteder

Peter Pagh konkluderer:

"Det fremgår af VVM-redegørelsen og bemærkningerne til lovforslaget, at testcentret må forventes at have skadelig virkning for flere EU-beskyttede arter og deres yngle- og levesteder. Sådanne skadevirkninger er efter habitatdirektivets artikel 16 alene mulige, når alle betingelser i artikel 16 er opfyldt, og det samme gør sig gældende med fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 9. EU-domstolen har fastslået, at de i direktivet fastsatte betingelser for at anvende disse undtagelser skal fremgå af national ret, og at det ikke er tilstrækkeligt, at de opfyldes i administrativ praksis. Lovforslagets § 23 ophæver imidlertid naturbeskyttelseslovens § 29a, hvilket medfører, at der kan ske skade på beskyttede arter uden, at der er meddelt dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 6. Da lovforslagets § 9 om afværgende foranstaltninger for sådanne skadevirkninger ikke modsvarer betingelserne for und-

tagelse fra forbuddet mod skadevirkninger, må det tilrådes, at der i lovforslagets § 9 optages bestemmelser, som svarer til indholdet af naturbeskyttelseslovens §§ 29a og 65, stk. 6."

I henhold til lovforslagets § 23, stk. 2, skal bl.a. reglerne i naturbeskyttelseslovens § 29a og jagt- og vildtforvaltningslovens § 6a, stk. 1 og 2, og § 7 om beskyttelse af visse dyrearter og fugle ikke finde anvendelse ved anlæg og anvendelse af testcentret.

Dette skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 9, hvorefter miljøministeren skal udføre nødvendige afværgeforanstaltninger bl.a. af hensyn til yngle- og rasteområder for arter omfattet af naturbeskyttelseslovens bilag 3 og for at modvirke, at fugle eller arter omfattet af bilag 3 forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden.

Det fremgår af Peter Paghs notat, side 4-6, at hans kritik af lovforslaget på dette punkt bygger på en faktisk forudsætning om, at etablering og drift af testcentret "har sådanne skadevirkninger på beskyttede arter, at dette vil udgøre en overtrædelse af forbuddet i habitatdirektivets artikel 12", men at "overtrædelsen af artikel 12 vil kunne legitimeres efter habitatdirektivets artikel 16(1)(c) om hensyn til væsentlige samfundsinteresser" (artikel 16 indeholder bestemmelser om undtagelser fra forbuddet i artikel 12). En tilsvarende forudsætning ligger til grund for Peter Paghs kritik af lovforslaget i forhold til den lignende ordning i fuglebeskyttelsesdirektivet.

By- og Landskabsstyrelsen har imidlertid på mødet i dag oplyst, at lovforslaget ikke hviler på en forudsætning om, at anlæg og drift af testcentret nødvendiggør en anvendelse af direktivernes undtagelsesbestemmelser. Bestemmelsen i lovforslagets § 23, stk. 2, har ikke til formål at fravige det almindelige beskyttelsesniveau i henhold til de nævnte direktivregler, som bl.a. er implementeret i naturbeskyttelseslovens § 29a.

Styrelsen har således oplyst, at det efter de udførte tekniske undersøgelser er vurderet, at anlæg og drift af testcentret ikke kræver en fravigelse af de almindelige beskyttelsesregler i direktivets artikel 12, jf. artikel 16. Tilsvarende vurdering er foretaget i forhold til reglerne i fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 5 (artsbeskyttelsen) og artikel 9 (undtagelsesmulighederne). Det er herved lagt til grund, at anlægget med de forudsatte afværgeforanstaltninger vil kunne opretholde den økologiske funktionalitet for området.

Jeg kan som anført ikke afgøre, om de faglige skøn, der ligger til grund for disse vurderinger, holder, men jeg er enig med styrelsen i, at der ved vurderingen af, om der foreligger modstrid med direktivets artikel 12, gælder et økologisk funktionalitetsprincip af den anførte karakter. På det grundlag er det min vurdering, at det ikke i Peter Pagh's notat, afsnit 2, er påvist, at den EU-retlige beskyttelse af arter og deres levesteder udelukker, at testcentret etableres som forudsat i lovforslaget.

Jeg kan følge Peter Pagh så langt, at det ikke klart fremgår af lovforslaget, at der - navnlig i relation til lovforslagets § 23, stk. 2 - ikke med loven er tilsigtet en undtagelse fra det almindelige beskyttelsesniveau i henhold til habitatdirektivets artikel 12 som implementeret i bl.a. naturbeskyttelseslovens § 29a. Men på det anførte grundlag er der efter min opfattelse alene anledning til at overveje det lovtekniske spørgsmål, om lovforslagets § 23, stk. 2, og § 9 skal fastholdes med den nuværende udformning, eller om der bør foretages justeringer, som tydeliggør, at der ikke er tale om en fravigelse af det beskyttelsesniveau, der gælder efter de almindelige regler i bl.a. naturbeskyttelseslovens § 29a. Den af Peter Pagh på dette punkt foreslåede ændring af lovforslaget er ikke den eneste mulighed.

Det kan således inden for rammerne af den aktuelle lovgivningsproces vurderes, om der er behov for at udarbejde ændringsforslag af denne karakter, og jeg bistår gerne i forbindelse med vurderingen heraf.

Ad 3 og 4. Kræver testcentret en vurdering efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3?

Peter Pagh konkluderer om pkt. 3 og 4:

"Efter habitatdirektivets artikel 6(3) skal der ske en vurdering af testcentrets påvirkning af gunstig bevaringsstatus i de omliggende Natura 2000 områder, medmindre det på forhånd kan udelukkes, at testcentret påvirker disse områder. Det må efter VVM-redegørelsen lægges til grund, at en sådan påvirkning ikke er udelukket, hvorfor der er krav om en vurdering, som opfylder kravene i habitatdirektivets artikel 6(3).

VVM-redegørelsens vurdering af testcentrets påvirkning af de nærliggende Natura 2000 områder indskrænker sig til en opstilling af de arter, som udgør udpegningsgrundlaget for de omkringliggende fuglebeskyttelsesområder og andre Natura 2000 områder. Dette kan ikke anses at opfylde kravene til vurdering i habitatdirektivets artikel 6 (3). Som følge heraf vil det være i modstrid med EU-retten, hvis Folketinget vedtager lovforslaget, før der foreligger en vurdering, som opfylder kravene i artikel 6 (3). Da habitatdirektivets artikel 6 (3) har direkte virkning, vil loven kun-

ne tilsidesættes som ugyldig, hvis en miljøorganisation indbringer lovens gyldighed for domstolene."

Efter de oplysninger, som jeg har modtaget om lovforslagets forberedelse, har der ikke været tvivl om, at iværksættelsen af testcentret forudsætter en egentlig konsekvensvurdering af testcentrets påvirkning af de omkringliggende habitatsområder. For så vidt angår Peter Paghs konklusion i pkt. 3 er der således ikke nogen uenighed.

Når Peter Pagh herefter i pkt. 4 konkluderer, at en sådan konsekvensvurdering ikke er foretaget, beror det tilsyneladende på, at han forstår lovforslaget sådan, at der ikke er foretaget andre konsekvensvurderinger af projektet, end den vurdering, som er påkrævet efter VVM-direktivet. Han argumenterer herefter for, at VVM-redegørelsen ikke i sig selv er tilstrækkeligt til at opfylde kravene til konsekvensvurdering i art. 6, stk. 3.

Her må det nok erkendes, at lovforslaget ikke tilstrækkeligt klart oplyser om de konsekvensvurderinger, som faktisk er foretaget. Efter det oplyste er der således som led i og ved siden af VVM-redegørelsen foretaget omfattende konsekvensvurderinger netop med henblik på at opfylde kravene i art. 6, stk. 3. Disse undersøgelser skulle efter oplysningerne på mødet i By- og Landskabsstyrelsen i dag opfylde kravene, som i EU-Domstolens praksis (f.eks. C-127/02 Waddenzee) stilles til konsekvensvurderinger efter art. 6, stk. 3.

Konklusionen i pkt. 4 er således baseret på en forkert antagelse om, at konsekvensvurderingerne af testcentret er begrænset til en opstilling af de arter, som udgør udpegningsgrundlaget for de omkringliggende fuglebeskyttelsesområder og andre Natura 2000 områder.

Jeg må imidlertid tilråde, at de foretagne konsekvensvurderinger og deres forhold til art. 6, stk. 3, tydeliggøres som led i den fortsatte lovproces.

Ad 5. Undtagelsen for bydende nødvendige samfundshensyn i artikel 6, stk. 4

Peter Pagh konkluderer:

"Såfremt en vurdering i overensstemmelse med habitatdirektivets artikel 6(3) godtgør, at testcentret ikke kan skade gunstig bevaringsstatus i de nærliggende Natura 2000 områder, vil lovforslaget kunne vedtages. Hvis vurderingen derimod ikke godtgør dette, vil det formentlig være muligt at anvende undtagelsen i habitatdirektivets artikel 6(4). Dette kan dog kun ske, hvis der forud er gennemført en vurde-

ring i overensstemmelse med artikel 6(3) og på betingelse af, at der ikke er mindre skadelige alternativer. Endvidere kræver artikel 6(4), at der iværksættes kompensende foranstaltninger, og at Kommissionen underrettes."

Denne konklusion kan jeg overordnet tilslutte mig, men det er som omtalt ovenfor forventningen, at der ikke bliver behov for at anvende denne undtagelsesbestemmelse.

Ad 6. Er der mangler ved udpegning af fuglebeskyttelsesområder?

Peter Pagh konkluderer:

"Efter oplysningerne i VVM-redegørelsen om, at Østerild plantage er levested for natravnen og tilstedeværelsen af havørne kan det ikke på forhånd udelukkes, at der efter fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4(1) er krav om, at dele af Østerild plantage skulle have været udlagt som fuglebeskyttelsesområde. Hvis dette er tilfældet, vil det ikke være muligt at anvende undtagelsen i habitatdirektivets artikel 6(4), før en sådan udpegning er sket."

Det er for så vidt korrekt, at fuglebeskyttelsesdirektivets beskyttelsesbestemmelse i artikel 4, stk. 4, 1. pkt., også gælder for områder, der skulle have været udpeget efter direktivets artikel 4, stk. 1 og 2, men som - i strid med direktivet - ikke konkret er blevet udpeget, jf. f.eks. EU-domstolens dom i sag nr. C-355/90 Kommissionen mod Spanien. Det er endvidere korrekt, at habitatdirektivets artikel 6, stk. 2-4, uanset artikel 7 i samme direktiv, ikke erstatter reglen i fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, stk. 4, 1. pkt., for sådanne områder, jf. EU-Domstolens dom i sag nr. C-374/98 Kommissionen mod Frankrig.

Peter Pagh's konklusioner er imidlertid på dette punkt kun af betydning for lovforslaget, hvis Østerild Plantage efter fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, stk. 1 og stk. 2, skulle have været udpeget som særligt beskyttet område efter direktivet.

Jeg kan ikke vurdere, om Østerild Plantage ud fra ornitologiske kriterier som anført i fuglebeskyttelsesdirektivet med bilag burde have været udpeget som særligt beskyttet område, idet der primært er tale om en miljøfaglig vurdering. By- og Landskabsstyrelsen har oplyst, at området ikke ud fra en sådan vurdering bør udpeges som særligt beskyttet område.

I den forbindelse bemærkes, at fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, stk. 1 og 2, pålægger medlemsstaterne at udlægge områder som beskyttede områder på grundlag af de

ornitologiske kriterier, der er fastlagt i disse bestemmelser, og det skal være de områder, som efter disse kriterier findes bedst egnede for beskyttelsen af de omhandlede arter.

Medlemsstaterne råder over et vist skøn med hensyn til valget af særligt beskyttede områder inden for rammerne af de ornitologiske kriterier. Det er dog EU-Domstolens opfattelse, at "Inventory of Important Bird Areas in the European Community" (IBA) fra 1989 (revideret i 2000) udgør et videnskabeligt grundlag, der - i mangel af modstående dokumentation - efter omstændighederne skal anvendes som reference ved udpegning af særligt beskyttede områder efter direktivet, jf. f.eks. dommene i sag C-418/04 Kommissionen mod Irland, samt sag C-3/96 Kommissionen mod Nederlandene.

Hvis ministeriet har spørgsmål til ovenstående eller i øvrigt ønsker supplerende bistand, står jeg naturligvis til disposition.

Med venlig hilsen

Kammeradvokaten

Stig Grønbaek Jensen

Advokat

Vind, Christian

Fra: Bjerrum, Anders Rune
Sendt: 12. januar 2011 16:21
Til: Anette Høirup Larsen; Eyvind Vesselbo; Flemming Møller Mortensen; Jonnas Gaard; Jørn Dohrmann; Lisbeth Karin Kehler; Marianne Standhardt; Monicka Vesselbo; Steen Gade; Tage Leegaard
Cc: Thyrring; Marianne; Vind, Christian; Studsgaard, Henrik; Mørk, Lisbeth; Perotti, Paolo
Emne: Mødet vedrørende Østerild fredag den 14. januar, kl. 11.30

Opfølgingsflag: Opfølgning
Flagstatus: Grøn

Vedhæftede filer: Bilag 13 Dagsorden forligskreds 14 januar 2011.doc; lovtekst 12 jan-ren(2).doc; Bilag 3 VVM-Oesterild_low-E.pdf; Bilag 2 Høringsnotat af 11 jan u synl rettelse (3).doc; VS: Rapportudkast om afstandskrav mellem vindmøller og veje og jernbaner

Kære ordførere
Miljøministeren har bedt mig sende følgende mail:

"Kære ordførere

Til brug for vores møde om Østerild på fredag, den 14. januar, kl. 11.30-13.00 vedlægger jeg følgende materiale:

- Dagsorden for mødet
- Udkast til lovforslag efter høring
- Supplerende VVM-redegørelse
- Høringsnotat
- Mail af 22. december 2010 med materiale vedrørende afstandskrav til veje og jernbaner.

Materiale til dagsordenens punkt 2 om testpladser til prototypemøller frem mod 2020 omdeles på mødet.

Jeg skal for god ordens skyld bemærke, at lovudkastet vil blive løbende lovteknisk justeret.

Med venlig hilsen

Karen Ellemann"

Bilag 13 Dagsorden
forligskred...

lovtekst 12

jan-ren(2).doc (4 ...M-Oesterild_low-E.p

Bilag 3

Bilag 2 Høringsnotat VS: Rapportudkast
af 11 jan...

om afstandsk...

Med venlig hilsen

Anders Rune Bjerrum
Ministersekretær / Private Secretary
Miljøministeriet / Danish Ministry of the Environment
Mobil /cellar (+45) 4128 3638
Direkte/direct (+45) 7254 6050
E-mail: anrbj@mim.dk

Miljøministeriet, Højbro Plads, DK-1200 København K
Tlf (+45) 72 54 60 00
e-mail mim@mim.dk

Møde med forligskredsen bag Østerild den 14. januar 2011, kl. 11.30-13.00

Dagsorden:

1. Udkast til lovforslag efter høring

Bilag: Udkast til lovforslag
Supplerende VVM-redegørelse
Høringsnotat

2. Testpladser til prototypemøller frem mod 2020

Materiale udleveres på mødet

3. Afstandskrav til veje og jernbaner

Bilag: Rapport og 4 bilag – er også tidligere fremsendt med mail af 22. december 2010

4. Evt.

Udkast 12. januar 2010

Forslag

til

Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (Ekspropriation af eksisterende produktionsvindmøller m.v.)

§ 1

I lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 3, indsættes som 3. pkt.:

"Området består endvidere af et støjkonsekvensområde, jf. bilag 2, jf. dog § 25, stk. 3".

2. I § 15, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

"Ministeren kan endvidere erhverve vindmøller, når det er nødvendigt for at begrænse støjbelastningen fra vindmøller omkring møllerne på testcentret."

3. I § 15 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

"Stk. 3. Miljøministeren kan endvidere ekspropriere fast ejendom inden for støjkonsekvensområdet, når det er nødvendigt for at begrænse støjbelastningen fra vindmøller omkring møllerne på testcentret.

Stk. 4. Miljøministeren, den driftsansvarlige, jf. § 2, stk. 1, og personer med bemyndigelse fra miljøministeren har mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til den pågældende ejendom for at foretage de nødvendige tekniske forarbejder mv. til brug for forberedelse og gennemførelse af beslutninger om opkøb af vindmøller med henblik på nedtagning efter stk. 1 eller ekspropriation med henblik på nedtagning efter stk. 3. Adgang sker efter forudgående underretning af ejeren eller brugeren af ejendommen."

Stk. 3-10 bliver herefter stk. 5-12.

4. I § 15, stk. 6, der bliver stk. 8, ændres "stk. 5" til "stk. 7".

5. I § 15, stk. 7-9, der bliver stk. 9-11, ændres "stk. 4" til "stk. 6".

6. § 22 affattes således:

§ 22. Kommunalbestyrelsen må ikke meddele tilladelse efter den øvrige lovgivning til opførelse af vindmøller inden for støjkonsekvensområdet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen må kun meddele tilladelse efter den øvrige lovgivning til opførelse af vindmøller i den del af beskyttelseszonen, der ligger uden for støjkonsekvensområdet, hvis beskyttelseszonens funktion ikke derved ændres eller påvirkes negativt i forhold til testcenteret.

Stk. 3. Når vindmøller ønskes opført eller ændret uden for støjkonsekvensområdet, skal det beregnede samlede støjbidrag fra testcenteret, som det fremgår af bilag 3, lægges til grund ved

vurdering af, om kravene i reglerne om støj fra vindmøller er overholdt. Det samme gælder ved udførelse af tilsyn med de i 1. pkt. nævnte vindmøller efter reglerne om støj fra vindmøller.

Stk. 4. Ved vurderingen af støj fra testcentret efter reglerne om støj fra vindmøller skal det lægges til grund, at der ikke er områder inden for støjkonsekvensområdet, der er karakteriseret som støjfølsom arealanvendelse. Beboelse m.v., der etableres efter den 3. marts 2011, er uden betydning for vurdering af støj fra testcentret efter reglerne om støj fra vindmøller.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen må kun meddele tilladelse efter den øvrige lovgivning til at opføre bygninger af mere end 12 meters højde i vindfeltet, hvis vindfeltets funktion ikke derved ændres eller påvirkes negativt i forhold til testcenteret. Tilsvarende gælder for kommunalbestyrelsens adgang til at meddele tilladelse til at opføre tekniske anlæg i vindfeltet. Uanset bestemmelsen i 1. pkt. må der opføres bygninger, der opføres som tilbygninger eller bygninger i tilknytning til eksisterende byggeri.

Stk. 6. Der må ikke udlægges nye arealer til byzone, sommerhusområde, skovrejsning eller anden arealanvendelse i vindfeltet, hvis vindfeltets funktion derved ændres eller påvirkes negativt i forhold til testcenteret.

Stk. 7. Der må ikke ved lokalplan udlægges arealer til støjfølsom arealanvendelse inden for støjkonsekvensområdet. Det samme gælder uden for støjkonsekvensområdet, hvis et område inden for støjkonsekvensområdet dermed bliver et område med støjfølsom arealanvendelse.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsens afgørelser, som er nævnt i stk. 1, 2 og 5, kan påklages efter reglerne i den lovgivning, som afgørelsen i øvrigt er truffet i henhold til."

7. I § 25 indsættes efter stk. 2 som stk. 3:

"*Stk. 3.* Miljøministeren kan udtage arealer af støjkonsekvensområdet, hvis der nedtages vindmøller ved Danopal (Frøstruplejren) og Hjardemål."

8. Efter bilag 1 indsættes bilag 2 og 3, der affattes som henholdsvis bilag 1 og bilag 2 til denne lov.

§ 2

Loven træder i kraft den 3. marts 2011.

Bilag 2

"Bilag 3

Det beregnede samlede støjbidrag fra det nationale testcenter, jf. § 22, stk. 3.

Når vindmøller ønskes opført eller ændret uden for støjkonsekvensområdet, skal følgende oplysninger om støj fra testcenteret lægges til grund ved vurdering af, om kravene i Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller er overholdt for de planlagte eller ændrede møller. Det samme gælder ved udførelse af tilsyn efter Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller for de pågældende møller.

Tabellerne angiver den A-vægtede kildestyrke for hver af testcentrets vindmøller i dB re 1 pW i hvert oktavbånd. Koordinaterne for møllerne er angivet i UTM32, EUREF89.

For de 6 sydligste af testcentrets 7 møller ved henholdsvis 6 m/s og 8 m/s vindhastighed i 10 m højde er kildestyrken:

Oktavbånd	63 Hz	125 Hz	250 Hz	500 Hz	1000 Hz	2000 Hz	4000 Hz	8000 Hz
6 m/s	92,9	101,8	104,9	105,5	104,4	101,1	92,4	79,9
8 m/s	94,9	103,8	106,9	107,5	106,4	103,1	94,4	81,9

Testpladserne har følgende koordinater: (492967; 23184) (492967; 6323784) (492967; 6324384) (492967; 6324984) (492967; 6325584) (492967; 6326184)

For den nordligste af møllerne er kildestyrken:

Oktavbånd	63 Hz	125 Hz	250 Hz	500 Hz	1000 Hz	2000 Hz	4000 Hz	8000 Hz
6 og 8 m/s	86,4	95,3	98,4	99,0	97,9	94,6	85,9	73,4

Den nordligste testplads har koordinater: (492967; 6326784)

For samtlige testpladser skal der lægges en navhøjde på 150 m til grund.

Indhold:

<i>Almindelige bemærkninger</i>	5
1. <i>Indledning</i>	5
2. <i>Lovforslagets indhold</i>	7
2.1 <i>Ekspropriation</i>	7
2.1.1 <i>Gældende ret</i>	7
2.1.2 <i>Lovforslagets udformning</i>	7
2.2 <i>Områder med støjfølsom arealanvendelse</i>	8
2.2.1 <i>Gældende ret</i>	8
2.2.2 <i>Lovforslagets udformning</i>	9
2.3 <i>Forholdet til andre vindmøller</i>	10
2.3.1 <i>Gældende ret</i>	10
2.3.2 <i>Lovforslagets udformning</i>	11
3. <i>De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige</i>	11
4. <i>De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.</i>	12
5. <i>De administrative konsekvenser for borgerne</i>	12
6. <i>De miljømæssige konsekvenser</i>	12
7. <i>Forholdet til EU-retten</i>	13
8. <i>Hørte myndigheder og organisationer mv.</i>	13
9. <i>Sammenfattende skema</i>	14
<i>Bemærkninger til de enkelte bestemmelser</i>	14

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild trådte i kraft den 1. oktober 2010. I november 2010 konstaterede Miljøministeriet, at Frøstruplejren og byen Hjørdemål efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1518 af 14. december 2006 om støj fra vindmøller har "støjfølsom arealanvendelse", idet områderne anvendes til eller er udlagt til boligformål i henholdsvis en lokalplan og en byplanvedtægt. I VVM-redegørelsen fra 2009 er områderne beskrevet som "nabobeboelse", hvor der gælder mere lempelige støjgrænser. Dermed er VVM-redegørelsen fra 2009 fejlagtig, idet der ikke er redegjort korrekt for konsekvenserne af støjberegningerne.

Den forkerte oplysning i VVM-redegørelsen betyder, at bemærkningerne til lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild ikke er fyldestgørende, idet byen Hjørdemål og Frøstruplejren ikke beskrives sammen med Hjørdemål Klit Camping og Østerild som områder med støjfølsom arealanvendelse.

Der er derfor udarbejdet en supplerende VVM-redegørelse, som beskriver plangrundlaget for området, som viser støjkonsekvenserne, og som beskriver de miljømæssige konsekvenser af de

planlagte ændringer generelt. I VVM-redegørelsen redegøres der for den valgte løsningsmodel, dvs. at det nødvendige antal af de eksisterende produktionsmøller ved Hjørdemål og Danopal (Frøstruplejren) nedtages; samt for beskrevne alternativer, samt for virkningerne af den valgte løsning på miljøet, herunder for miljøpåvirkningen ved nedtagningen af de eksisterende møller og ved bortskaffelsen af vindmøllerne med tilhørende fundament, ledninger m.v.

Der er endvidere udarbejdet nærværende supplerende lovforslag om ændring af lov om et nationalt testcenter for store vindmøller ved Østerild, der indeholder de nødvendige supplerende regler.

Der står i dag 4 produktionsmøller ved Danopal (Frøstruplejren) og 8 produktionsmøller ved Hjørdemål. Med de skærpede støjkrav, som skal lægges til grund i områder med støjfølsom arealanvendelse, støjer de eksisterende møller allerede på nuværende tidspunkt så meget, at det ikke vil være muligt at etablere testcenteret på det foreliggende grundlag.

Det forhold, at de skærpede støjgrænser gælder for byen Hjørdemål og Frøstruplejren, vil have betydning for muligheden for at kunne opstille de syv vindmøller i det nationale testcenter, fordi den samlede støj fra de nye møller og de eksisterende produktionsmøller i området bevirker, at støjgrænserne i Frøstruplejren og byen Hjørdemål i givet fald vil blive overskredet.

For at realisere loven om det nationale testcenter vil det derfor være nødvendigt at ekspropriere det nødvendige antal af de ca. 10 år gamle produktionsmøller. Beregninger viser, at det som minimum er nødvendigt at nedtage 3 møller ved Frøstruplejren og som minimum 2 møller ved Hjørdemål, for at støjkravene kan overholdes.

Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller skal overholdes i forhold til de eksisterende boliger mv. i området, der ikke vil blive eksproprieret som beskrevet i bemærkningerne til § 15 i hovedloven, og der bliver ikke tale om at ekspropriere yderligere boliger, herunder i Frøstruplejren og i byen Hjørdemål, på baggrund af støj, der overskrider Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller.

For at sikre testcentrets drift og herunder give mulighed for til stadighed at udskifte vindmøller, fastholdes den vurdering, der er beskrevet i VVM-redegørelsen af, hvilke områder der karakteriseres som støjfølsom arealanvendelse, uanset om der opføres nye boliger m.v., der ligger så tæt og udgør så mange, at dele af området kan få faktisk karakter af støjfølsom arealanvendelse. Det fremgår af VVM-redegørelsen, at der ikke er arealer inden for støjkonsekvensområdet, der er vist på bilag 2, der er karakteriseret som støjfølsom arealanvendelse efter Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller. Lovforslagets bestemmelser fastholder den vurdering af arealanvendelsen, der skal lægges til grund ved administration af Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller og sikrer, at nye boliger m.v. ikke vil kunne hindre testcenterets drift.

Folketingets vedtagelse af denne ændringslov vil således berigtige den mangelfulde VVM-redegørelse, der var en del af det samlede beslutningsgrundlag for vedtagelsen af lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild. Folketinget gives dermed mulighed for at tage stilling til, om der er grundlag for at fastholde beslutningen om etablering af testcenteret på baggrund af de supplerende oplysninger om støjkonsekvenserne fra testcenteret.

Lovforslaget giver endvidere Folketinget mulighed for at tage stilling til det yderligere behov for ekspropriation, som ikke har været nævnt i forbindelse med behandlingen af hovedloven om testcenteret, hvor det var formuleret ret præcist, hvad der skulle eksproprieres og til hvilket formål.

Lovforslagets hovedindhold er derfor:

- at berigtige det faktuelle grundlag vedrørende støj for Folketingets vedtagelse af loven om et testcenter for store vindmøller ved Østerild og at sikre, at Folketinget fortsat ønsker projektet gennemført på det nu foreliggende grundlag,
- at gøre det muligt for miljøministeren at ekspropriere det nødvendige antal eksisterende produktionsmøller, som medfører, at den samlede støj fra testcenteret og de eksisterende produktionsvindmøller vil overskride gældende støjgrænser,
- at fastholde hvilke områder der anses for at have støjfølsom arealanvendelse i medfør af Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller, uanset om områdets faktiske anvendelse måtte ændre sig, samt at nye boliger m.v., der opføres efter loven træder i kraft, ikke får indflydelse på driften af testcenteret, og
- at sikre, at der ikke opføres nye vindmøller, der kan føre til, at den samlede støj fra vindmøller vil overstige de tilladte grænser.

2. Lovforslagets indhold

2.1 Ekspropriation

2.1.1 Gældende ret

Miljøministeren har efter § 15, stk. 2, i lov nr. 647 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (hovedloven) hjemmel til at ekspropriere fast ejendom inden for testcenterets vindfelt og test- og måleområde, når det er nødvendigt for etablering og drift af testcenteret.

Selvom de møller ved byen Hjørdemål, som det pga. reglerne om støj fra vindmøller er nødvendigt at nedtage for at realisere testcenteret, ligger inden for den geografiske afgrænsning, hvor der efter den nugældende lovs § 15, stk. 2, er hjemmel til at foretage ekspropriation, er det usikkert, om denne hjemmel også omfatter ekspropriation af vindmøller.

De møller, som det er nødvendigt at nedtage ved Danopal (Frøstruplejren), ligger uden for vindfelt og test- og måleområdet. Der er derfor ikke hjemmel til at ekspropriere disse i hovedlovens § 15, stk. 2.

Det er derfor nødvendigt at udvide anvendelsesområdet for bestemmelsen om ekspropriation.

2.1.2 Lovforslagets udformning

Med lovforslaget foreslås det, at ekspropriationsbestemmelsen ændres til også at gælde uden for vindfelt og test- og måleområdet, men kun således at miljøministeren får hjemmel til at ekspropriere det nødvendige antal af de eksisterende produktionsmøller med henblik på at begrænse den samlede støjbelastning fra vindmøller i området. Fast ejendom omfatter også vindmøller med dertil hørende fundament, ledningstilslutning mv.

Den gældende § 15, stk. 1, om miljøministerens adgang til at erhverve fast ejendom med henblik på etablering og drift af testcenteret foreslås tilsvarende præciseret for at sikre, at ejere af eksisterende produktionsvindmøller i og uden for vindfelt og test- og måleområde får mulighed for at sælge de vindmøller, der skal nedtages, hvis de foretrækker dette frem for at gennemgå en ekspropriationsproces.

Med denne formulering fjernes eventuel tvivl om hjemlen til at ekspropriere eksisterende vindmøller.

Det forventes at ekspropriationen vil dreje sig om 5 møller, men hvis det efterfølgende viser sig, at det ikke er tilstrækkeligt at nedtage de 5 møller giver den foreslåede bestemmelse mulighed for at ekspropriere det nødvendige antal møller. Det vil maksimalt kunne dreje sig om 12 møller.

Støjdæmpning af de eksisterende produktionsvindmøller vurderes ikke realistisk, da dette iflg. producenten (Vestas) bl.a. vil forudsætte, at der designes en ny gearkasse til de pågældende møller. Desuden ville en sådan foranstaltning rejse en række andre problemstillinger, både i forhold til omkostninger ved gennemførelse af dæmpningen og produktionstab. Hertil kommer mulige øgede udgifter til vedligeholdelse af de modificerede vindmøller samt driftstab i denne forbindelse

Når ekspropriationen af de eksisterende møller er gennemført, vil de gældende lokalplaner for vindmøllerne ved Hjørdemål og Danopal (Frøstruplejren) blive erstattet af nye lokalplaner, hvor de relevante dele er ophævet. Lokalplanerne kan ophæves helt efter planlovens § 33, i det omfang de ikke længere er aktuelle, når vindmøllerne er nedtaget. Såfremt der alene ønskes en delvis ophævelse, vil dette ske ved udarbejdelsen af en ny lokalplan for området. Miljøministeren kan i den sammenhæng foretage såvel ophævelse som udarbejdelse af en ny lokalplan på grundlag af planlovens § 3, stk. 5, (call-in beføjelsen).

2.2 Områder med støjfølsom arealanvendelse

2.2.1 Gældende ret

De gældende regler om støj fra vindmøller fremgår af Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1518 af 14. december 2006 om støj fra vindmøller (vindmøllebekendtgørelsen).

Efter vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 1, må støjbelastningen fra vindmøller ikke overstige 44 dB og 42 dB ved en vindhastighed på hhv. 8 m/s og 6 m/s i det mest støjbelastede punkt ved udendørs opholdsarealer højst 15 m fra nabobeboelse i det åbne land. For områder med støjfølsom arealanvendelse må den maksimale støjbelastning udgøre 39 dB og 37 dB ved en tilsvarende vindhastighed på hhv. 8 m/s og 6 m/s.

Af vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, fremgår det, at der ved støjfølsom arealanvendelse forstås områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus- eller kolonihaveformål eller som rekreative områder.

Den, der ønsker at opføre eller ændre en vindmølle, skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen, og anmeldelsen skal bl.a. indeholde dokumentation for, at vindmøllen vil overholde støjkravene i vindmøllebekendtgørelsens § 3, jf. vindmøllebekendtgørelsens § 5, stk. 3. Dokumentationen skal for prototypevindmøller indeholde sådanne målinger eller beregninger, at det kan sandsynliggøres, at vindmøllen vil kunne overholde støjgrænserne, jf. vindmøllebekendtgørelsens § 5, stk. 4.

Kommunen fører tilsyn med, at vindmøllebekendtgørelsens støjgrænser overholdes. Hvis støjen er for høj, er det en overtrædelse af bekendtgørelsen, og kommunen skal i medfør af miljøbeskyttelseslovens håndhævelsesbestemmelser sørge for at forholdet lovliggøres, medmindre det har underordnet betydning. Kommunen skal herunder meddele vindmølleejeren, at det ulovlige forhold skal bringes til ophør.

Efter hovedlovens § 2 er DTU driftsansvarlig for testcentret ved Østerild, og indtræder derfor for møllerne på centeret i de forpligtelser, som ejere af vindmøller har i forhold til vindmøllebekendtgørelsen.

Der kan derfor løbende udvikle sig nye støjfølsomme områder i og omkring testcenteret, hvis kommunalbestyrelsen eksempelvis meddeler tilladelse til nye boliger, der sammen med andre boliger vil komme til at udgøre et område, der anvendes til boligformål.

Kommunalbestyrelsen kan således efter planlovens landzonebestemmelser meddele tilladelse til etablering af nye boliger eller anden støjfølsom arealanvendelse i landzone på ejendomme, hvor der ikke hidtil har været bolig, hvorved områderne faktisk får karakter af støjfølsom arealanvendelse efter reglerne om støj fra vindmøller.

Dog fremgår det af Miljøministeriets vejledning fra 2002 om administration af planlovens landzonebestemmelser, at der ved ansøgning om ny bolig i landzone bl.a. skal tages hensyn til, om beboerne kan sikres mod forureningsulemper, herunder utilfredsstillende støjforhold, lugtgener og lignende.

Efter § 36, stk. 1, nr. 12, og stk. 2, samt §§ 37 og 38 i planloven kan der endvidere opføres en medhjælperbolig eller en aftægtsbolig på landbrugsejendomme over 30 ha uden forudgående tilladelse, forudsat de opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer eller kommunalbestyrelsen tillader en anden placering. Efter planlovens § 37 kan der uden tilladelse indrettes en bolig i en driftsbygning på en landbrugsejendom, der ikke længere er nødvendig for driften.

Når de eksisterende boliger i området, hvor støjbelastningen fra testcenteret vil overstige 42/44 dB, er opkøbt eller eksproprieret, vil der ikke være boliger inden for denne støjzone. Der vil således ikke være landbrugsejendomme tilbage, hvor førnævnte ret kan udnyttes inden for dette område. Det gælder også ejendommene uden for denne støjzone, da de ligger flere hundrede meter væk herfra.

2.2.2 Lovforslagets udformning

For at sikre, at testcenteret kan etableres, udvikles og drives, som forudsat i loven, foreslås det dels, at kommunalbestyrelsens mulighed for at udlægge nye områder til støjfølsom arealanvendelse begrænses, dels at den supplerende VVM-redegørelses angivelser af, hvilke områder der har støjfølsom arealanvendelse, fastholdes fremover.

Efter gældende regler i planloven har kommunalbestyrelsen ansvar for den fysiske planlægning i kommunen. Kommunalbestyrelsens adgang til planlægning er begrænset af regler i planloven, når der er tale om at anvende støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse. Efter planlovens § 15 a må en lokalplan således kun udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom arealanvendelse, hvis planen med bestemmelser om afskærmende foranstaltninger kan sikre den fremtidige anvendelse mod støjgener.

For at sikre, at testcenteret ikke bliver mødt med nye skærpede støjkrav som følge af, at der udlægges nye støjfølsomme områder omkring testcenteret, foreslås det, at kommunalbestyrelsen ikke ved lokalplan kan udlægge nye områder til støjfølsom arealanvendelse inden for det beregnede støjkonsekvensområde. Det samme foreslås for lokalplanlægning lige uden for støjkonsekvensområdet, hvis dette sammen med et område inden for støjkonsekvensområdet, derved bliver et område med støjfølsom arealanvendelse. Den foreslåede ændring skal derfor ses som et supplement til planlovens § 15 a for så vidt angår støj fra vindmøller i området omkring testmøllerne.

Miljøministeriets til enhver tid gældende regler om støj fra vindmøller vil blive overholdt for de eksisterende boliger m.v. i området, der ikke skal eksproprieres, herunder også boligerne i Hjardemål og Frøstruplejren. Hvis der etableres flere boliger inden for støjkonsekvensområdet som følge af, at der etableres en medhjælperbolig eller en bolig i forbindelse med generationsskifte, vil det imidlertid efter lovforslaget ikke betyde, at de tætliggende boliger skal vurderes som støjfølsom arealanvendelse – som tilfældet eventuelt ville være andre steder. Nye boliger m.v., der opføres inden for støjkonsekvensområdet, er efter lovforslaget uden betydning for vurderingen af støjen fra testcenteret efter vindmøllebekendtgørelsen. Dette gælder både i forhold til grænsen i forhold til støjfølsom arealanvendelse og grænsen i forhold til nabobeboelse.

Det foreslås endvidere, at når vindmøller ønskes opført eller ændret på eller uden for testcenteret, skal den vurdering af, hvilke områder der har støjfølsom arealanvendelse, som er anført i den supplerende VVM-redegørelse for testcenteret og lagt til grund for lovforslaget, lægges til grund ved vurderingen af, om kravene i Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller er overholdt. Dette gælder også, selv om der efterfølgende sker ændringer i anvendelsen af det pågældende område hvilket eksempelvis kan blive tilfældet, hvis der etableres yderligere boliger m.v. i eller umiddelbart uden for støjkonsekvensområdet, som ligger så tæt og i et omfang, der vil betyde, at dele af området vil få karakter af støjfølsom arealanvendelse.

Den foreslåede ændring af loven sikrer imod, at nye områder med støjfølsom arealanvendelse eller nye boliger i støjkonsekvensområdet kan medføre, at centeret skal overholde forskellige støjgrænser over tid.

For så vidt angår området, hvor den beregnede støjbelastning er over 42dB/44dB, vil eksisterende boliger blive opkøbt eller eksproprieret, jf. bemærkningerne til hovedlovens § 15. I forbindelse hermed vil der blive lyst en servitut, hvorefter der ikke senere kan opføres boliger. For de øvrige ejendomme inden for 42dB/44dB-område, som ikke omfattes af opkøb eller ekspropriation af boliger, gælder, at kommunen i overensstemmelse med Miljøministeriets vejledning fra 2002 om administration af planlovens landzonebestemmelser ved ansøgning om ny bolig i landzone bl.a. skal tage hensyn til, om beboerne kan sikres mod forureningsulemper, herunder utilfredsstillende støjforhold, lugtgener og lignende.

Ved kommunalbestyrelsens administration af planloven skal der tages hensyn til, at der er etableret et testcenter for vindmøller med dertil hørende støjbelastning af det omkringliggende område. Dette betyder i praksis, at kommunalbestyrelsen skal foretage en konkret vurdering, hvor hensynet til miljøet skal indgå, herunder miljøbeskyttelseslovgivningens støjgrænser, der for vindmøller er indeholdt i Miljøministeriets bekendtgørelse om støj fra vindmøller. Kommunalbestyrelsen bør derfor ikke meddele tilladelse til at opføre ny beboelse m.v., hvis støjgrænserne på 42dB/44dB i vindmøllebekendtgørelsen ikke er eller vil være overholdt ved en fuld udbygning af testcenteret, idet det beregnede samlede støjbidrag fra testcenteret, som det fremgår af bilag 3, lægges til grund. Hvis der på trods heraf gives tilladelse til etablering af beboelse m.v. eller etableres beboelse m.v. i tilfælde, der ikke kræver tilladelse, medfører forslaget som nævnt ovenfor, at testcenteret ikke skal overholde Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller i forhold hertil.

2.3 Forholdet til andre vindmøller

2.3.1 Gældende ret

Området omkring det planlagte nationale testcenter er beliggende i landzone, og der kan derfor ikke opføres vindmøller uden kommunalbestyrelsens tilladelse efter bl.a. planlovens § 35 eller ved en lokalplan for vindmøller.

Efter § 22 i hovedloven om et testcenter for store vindmøller ved Østerild, må der kun meddeles tilladelse efter den øvrige lovgivning, bl.a. planlovens § 35, til opførelse af vindmøller i beskyttelseszonen, hvis beskyttelseszonens funktion ikke derved ændres eller påvirkes negativt i forhold til testcenteret. Uden for beskyttelseszonen gælder ingen begrænsninger i hovedloven med hensyn til opførelse af nye vindmøller.

Hvis der opføres nye vindmøller, ville støj fra disse skulle medregnes i de støjberegninger, der skal foretages, når vindmøller på testcenteret udskiftes og opstilles. Det samlede støjbillede kunne derfor påvirkes af, at der stilles andre vindmøller op i området, og derved er der risiko for, at disse kan begrænse den forudsatte mulige støjpåvirkning fra testcenteret.

2.3.2 Lovforslagets udformning

Det foreslås sikret, at der ikke opføres nye vindmøller, der kan føre til, at den samlede støjbelastning bliver større end forudsat.

Efter § 6, stk. 4, i bekendtgørelse om støj fra vindmøller, har kommunalbestyrelsen mulighed for at lægge det samlede støjbidrag fra testcenteret til grund ved anmeldelse af nye vindmøller uden for den i bilag 2 angivne støjkontur på 37 dB, også selvom testcenteret ikke er fuldt udbygget på det pågældende tidspunkt. Da det nationale testcenter etableres på grundlag af en anlægslov, der fastlægger det planlægningsmæssige grundlag for testcenteret, foreslås det med lovforslaget at gøre denne mulighed obligatorisk for kommunalbestyrelsen.

Det foreslås derfor, at kommunalbestyrelsen skal lægge det samlede støjbidrag fra testcenteret med fuld udbygning til grund ved anmeldelse af nye vindmøller uden for det i bilag 2 angivne støjkonsekvensområde, også selvom testcenteret ikke er fuldt udbygget på det pågældende tidspunkt.

Endvidere foreslås det, at kommunalbestyrelsen ikke skal kunne meddele tilladelse til, at der opføres nye vindmøller inden for støjkonsekvensområdet, der er afgrænset af 37 dB støjkonturen. Denne støjkontur er beregnet for en vindhastighed på 6 m/s. Den nuværende begrænsning for opførelse af vindmøller i beskyttelseszonen, dvs. den zone, der fremgår af bilag 1, til hovedloven, foreslås bibeholdt.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Etablering og drift af det nationale testcenter er brugerfinansieret. Det fremgår af § 2, stk. 2, i loven om et testcenter ved Østerild, at det skal fremgå af kontrakter, at brugerne af møllepladser afholder alle udgifter til anlæg og drift af testcenteret.

Denne forudsætning om brugerfinansiering gælder også for udgifterne til køb af forventet fem vindmøller ved Hjørdemål og ved Danopal (Frøstruplejren), som ligger ud over de oprindeligt brugerfinansierede udgifter til testcenter Østerild. Det er således brugerne, der skal finansiere de udgifter, som staten har i forbindelse med opkøb eller ekspropriation af forventet fem vindmøller.

En opgørelse af nettoudgifterne forbundet med opkøb eller ekspropriation af produktionsmøllerne tager afsæt i følgende:

- Udgifter til opkøb eller ekspropriation og nedtagning af produktionsmøllerne samt erstatning
- Indtægter fra drift af produktionsmøllerne fra overtagelsestidspunktet frem mod nedrivning.
- Indtægter fra salg af produktionsmøllerne efter nedtagning.

Det skønnes foreløbigt, at nettoudgiften forbundet med opkøb eller ekspropriation af fem produktionsmøller udgør i størrelsesordenen 8,5 mio. kr. Det er Kommissarius for statens ekspropriationer, der fastsætter udgiften til ekspropriation af produktionsmøllerne. Omfanget heraf vil først kunne fastlægges endeligt, når ekspropriationsprocessen er afsluttet.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det fremgår af loven om et testcenter for store vindmøller ved Østerild, at brugerne afholder alle udgifter til anlæg og drift af testcenteret.

Forslaget vil derfor have økonomiske konsekvenser for brugerne af testcenteret, idet opkøb eller ekspropriation af eksisterende produktionsmøller vil være en ekstra omkostning for testcenterets brugere, jf. afsnit 3 ovenfor.

Landbrugeren vil blive erstattet for eventuelt tab for de særlige skader, der eventuelt måtte opstå på dennes arealer i forbindelse med nedtagning af de eksisterende produktionsmøller.

Den skønnede nettoudgift for brugerne kan opgøres til 8,5 mio. kr., som fordeles mellem brugerne i overensstemmelse med kontrakterne mellem staten, DTU og brugerne.

Forslaget vurderes ikke at ville have økonomiske og administrative konsekvenser for andre.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

6. De miljømæssige konsekvenser

Med lovforslaget nedtages et antal eksisterende produktionsmøller ved henholdsvis Hjørdemål og Danopal (Frøstruplejren), for at testcenteret, når det er etableret og fuldt udbygget, i fuldt udbygget stand vil kunne overholde vindmøllebekendtgørelsen – bekendtgørelse nr. 1518 af 14. december 2006 om støj fra vindmøller.

De gennemførte støjberegninger i den supplerende VVM-redegørelse har vist, at det vil være tilstrækkeligt at fjerne de to nordligste vindmøller ved Hjørdemål og de tre sydligste vindmøller ved Danopal (Frøstruplejren). Denne VVM-redegørelse viser endvidere muligheden for at der kan fjernes yderligere to produktionsvindmøller, hvis det senere skulle vise sig nødvendigt.

Det fremgår af VVM-redegørelsen, at demonteringen af vindmøllerne vil give anledning til miljøpåvirkning i nærområdet i form af støj og evt. støv, men inden for en meget kort periode af 8 til 14 dage pr. vindmølle, der skal fjernes.

Fundamenter vil som udgangspunkt blive fjernet til en meter under terræn med henblik på, at arealet kan reetableres til den tidligere arealanvendelse, hvilket for de fleste af pladserne vil sige landbrugsdrift.

VVM-redegørelsen beskriver dog muligheden for at lade fundamenterne til de demonterede vindmøller blive stående af hensyn til beskyttelsen af eventuelle bilag IV arter, som måtte have indfundet sig på de overgroede fundamenter og skråningsanlæg.

For at sikre, at testcentret ikke bliver mødt med nye skærpede støjkrav, fastholdes vurderingen i den supplerende VVM-redegørelse af, hvilke områder der karakteriseres som støjfølsom arealanvendelse, uanset om der opføres nye boliger, og det foreslås desuden, at den ny beboelse m.v. er uden betydning for vurdering af støj fra testcentret efter Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller. Derved sikres det, at nye boliger m.v. ikke vil kunne hindre testcentrets drift.

De samlede miljømæssige konsekvenser af at foretage de ændringer, der er nødvendige for at sikre det nationale testcenter for vindmøller ved Østerild, vurderes at være yderst begrænsede, idet de tager sigte på at begrænse støjbelastningen fra vindmøller i området omkring testmøllerne.

I forhold til naturen vil nedlæggelsen af de fem produktionsmøller føre til begrænsede forbedringer for fugle og flagermus. Landskabeligt vil der også være tale om begrænsede forbedringer i form af et mere harmonisk landskab.

De foreslåede projektændringer giver således samlet vurderet ikke anledning til væsentlige miljøpåvirkninger af permanent karakter.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget opfylder betingelserne i artikel 1, stk. 5, i VVM-direktivet (Rådets direktiv af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, 85/337/EØF med senere ændringer) for projekter, der vedtages i enkeltheder ved en særlig national lov.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Advokatrådet/Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Biologisk Forening for Nordvestjylland v/formanden Tage Legaard, Campingrådet, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Botanisk Forening, Dansk Campingunion, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Entomologisk Forening, Dansk Erhverv, Dansk Grus- og Stenindustri, DI Energibranchen, DI – Organisation for Erhvervslivet, Dansk Energi, Dansk Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Skovforening, Dansk Vindenergi ApS, Danmarks Vindmølleforening, Det Økologiske Råd, Energinet.dk, Foreningen For Registrerede Revisorer, Foreningen For Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Regnskovsgruppen, Nepenthes, Friluftsrådet, Green Network, Greenpeace Danmark, GTS – Godkendt Teknologisk Service, Hedeselskabet, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen, IDA, Kommunalteknisk Chefforening, Kyst, Land & Fjord, Landbrugsrådet, Landsforeningen naboer til kæmpevindmøller, Landsforeningen for bedre Miljø, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Miljøpartiet De Grønne, Natur- og Ungdom, NOAH, OVE, Peter Møller Vindmøllerrådgivning ApS, Skov- og Landskab, Københavns Universitet, Skovdyrkerforeningerne, Småskovdyrkerforeningen, Vindmølleindustrien, Visit Denmark, WWF Verdensnaturfonden.

Danske Regioner, Kommunernes Landsforening, Thisted Kommune, Region Nordjylland, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, Aalborg Universitet.

Lovforslaget og den supplerende VVM-redegørelse er endvidere sendt til ca. 69 private lodsejere og virksomheder..

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Brugerne af testcenteret får merudgifter til finansiering af nettoudgifter ved opkøb eller ekspropriation af forventet fem vindmøller på skønnet 8,5 mio. kr.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	De foreslåede projektændringer giver ud fra en samlet vurdering ikke anledning til væsentlige miljøpåvirkninger af permanent karakter	
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget opfylder betingelserne i artikel 1, stk. 5, i VVM-direktivet (Rådets direktiv af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, 85/337/EØF med senere ændringer) for projekter, der vedtages i enkeltheder ved en særlig national lov.	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 1, stk. 3)

Ved den foreslåede tilføjelse defineres støjkonsekvenszonen, som denne er angivet på det foreslåede bilag 2.

Da Miljøministeren efter den foreslåede § 25, stk. 3, kan fastsætte regler, der undtager arealer fra den i bilaget angivne støjzone, er der i definitionen indsat en henvisning til denne bestemmelse.